II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 20. oktobra 2004

o shemi pomoči „Invest Northern Ireland Venture 2003“ katerega namerava Združeno kraljestvo izvajati za MSP na Severnem Irskem

(notificirano pod dokumentarno številko K(2004) 3917)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2005/644/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

potem, ko je pozvala zainteresirane stranke, da predložijo svoje pripombe v skladu s temi določbami [1] in na podlagi njihovih pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) V pismu z dne 20. marca 2003, registriranem pri Komisiji 26. marca 2003, so oblasti Združenega kraljestva shemo pomoči Invest Northern Ireland Venture 2003 priglasile Komisiji.

(2) V pismu D/53203 z dne 15. maja 2003 in v pismu D/55504 z dne 29. avgusta 2003 je Komisija zahtevala nadaljnje informacije v zvezi s priglašenim ukrepom.

(3) V pismu z dne 24. junija 2003 in v pismu z dne 30. septembra 2003, registriranih pri Komisiji 1. julija 2003 in 1. oktobra 2003, so oblasti Združenega kraljestva predložile zahtevane informacije.

(4) V pismu z dne 26. novembra 2003 je Komisija Združeno kraljestvo obvestila, da je v zvezi z ukrepom sklenila sprožiti postopek, določen v členu 88(2) Pogodbe ES.

(5) Odločba Komisije za začetek postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske Unije* [2]. Komisija je zainteresirane stranke pozvala, da predložijo svoje pripombe.

(6) V pismu z dne 6. januarja 2004, registriranem pri Komisiji 9. januarja 2004, je Združeno kraljestvo predložilo odgovor na sklep Komisije o sprožitvi postopka.

(7) V pismih z dne 25. februarja 2004, 27. februarja 2004, 1. marca 2004, 2. marca 2004, 3. marca 2004, 4. marca 2004 in 5. marca 2004, registriranih pri Komisiji 2. marca 2004, 3. marca 2004, 4. marca 2004, 8. marca 2004 in 10. marca 2004 je Komisija prejela pripombe 11 zainteresiranih strank.

[1] UL C 33, 6.2.2004, str. 2.

[2] Glej opombo 1.

(8) V pismu D/52015 z dne 18. marca 2004, je Komisija posredovala te pripombe Združenemu kraljestvu, ki je imelo možnost za odziv.

(9) Mnenje Združenega kraljestva o pripombah tretjih strank je bilo izraženo v pismu z dne 29. aprila 2004, registriranem pri Komisiji 3. maja 2004.

(10) V pismu z dne 23. junija 2004, registriranem pri Komisiji 24. junija 2004, je Združeno kraljestvo predložilo dodatne informacije glede priglašenega ukrepa.

II. **PODROBEN OPIS UKREPA**

1. **Cilj ukrepa**

(11) Namen ukrepa je zagotoviti financiranje z rizičnim kapitalom za mala in srednje velika podjetja ([3]) („MSP“) v Severni Irski z ustanavljanjem novega sklada tveganega kapitala.

(12) Namen sklada Invest Northern Ireland Venture 2003 (v nadaljnjem besedilu „sklad“) je obravnavati posebne težave financiranja, s katerimi se srečujejo MSP v Severni Irski.

(13) Komisija je 4. februarja 2003 odobrila sklad tveganega kapitala in posojilni sklad za mala in srednje velika podjetja ([4]), krovno shemo za vse regije v Združenem kraljestvu, vključno s Severno Irsko.

(14) Sklad tveganega kapitala in posojilni sklad za mala in srednje velika podjetja ureja ustanovitev skladov tveganega kapitala, ki se specializirajo v financiranju z rizičnim kapitalom za MSP v Združenem kraljestvu in Gibraltarju.

(15) V svoji odločbi z dne 4. februarja 2003 je Komisija odobrila tvegani kapital z državno pomočjo v določenih področjih gospodarstva, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES do največ 750 000 EUR v eni tranši.

(16) Trenutno Severna Irska izpolnjuje pogoje za pomoč na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ES ([5]), zato so naložbe v MSP po krovni shemi sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja omejene na 750 000 EUR v eni tranši.

(17) Glede na izjemne izzive, s katerimi se srečujejo v Severni Irski, nameravajo oblasti Združenega kraljestva s priglašenim ukrepom zagotoviti financiranje z rizičnim kapitalom do 1 500 000 GBP (2,2 milijona EUR) v eni tranši za MSP v Severni Irski in s tem prekoračiti največjo velikost naložbe na tranšo, kot je odobreno v odločbi glede sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja.

(18) Vsi ostali materialni vidiki priglašenega ukrepa spoštujejo pogoje, določene v odločbi glede sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja.

2. **Opis ukrepa**

Pravna podlaga za shemo

(19) Pravno podlago sheme predstavlja člen 7 Odredbe o industrijskem razvoju (Severna Irska) iz leta 1982.

Proračun sheme

(20) Združeno kraljestvo predlaga ustanovitev sklada tveganega kapitala s 15 milijoni GBP (22 milijonov EUR) do 20 milijoni GBP (29 milijonov EUR).

(21) Če bo zbranih manj kot 20 milijonov GBP (29 milijonov EUR), se sorazmerno zmanjša državni prispevek.

(22) Če bo zbranih več kot 20 milijonov GBP (29 milijonov EUR), bo sklad sprejemal tudi dodatne naložbe vlagateljev iz zasebnega sektorja. Državno financiranje se ne bo povišalo na ustrezno raven.

(23) Državni prispevek ne bo v nobenem primeru presegel 50 odstotkov skupnega obsega sklada.

Trajanje sheme

(24) Sklad se ustanovi na novo z 10-letnim omejenim partnerstvom, ki se lahko s soglasjem vseh vlagateljev podaljša na največ 12 let, da se olajša uspešen izstop iz sklada.

Upravičenci sheme

(25) Shema se uporablja le za mala in srednje velika podjetja v Severni Irski.

(26) Podjetja v težavah so iz sheme izvzeta.

([3]) Opredelitev malega in srednje velikega podjetja, ki jo uporabljajo oblasti Združenega kraljestva za namene sheme, je vedno v skladu z opredelitvijo, podano v Prilogi 1 k Uredbi Komisije (ES) št. 70/2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč malim in srednje velikim podjetjem (UL L 10, 13.1.2001, str. 33). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 364/2004 (UL L 63, 28.2.2004, str. 22).

([4]) Državna pomoč N 620/2002 – Združeno kraljestvo: „Sklad tveganega kapitala in posojilni sklad za mala in srednje velika podjetja“. Odločba Komisije z dne 4. februarja 2003 (C/2003/110).

([5]) Državna pomoč N 265/2000 – Združeno kraljestvo: „Regionalni zemljevid pomoči 2000–2006“ (UL C 272, 23.9.2000, str. 43).

(27) Financiranje se ne uporablja za podjetja na področjih s presežkom zmogljivosti, vključno z ladjedelništvom in sektorji Evropske skupnosti za premog in jeklo.

Velikost naložb

(28) Sklad bo investiral v upravičena MSP sredstva v obsegu od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR). Priložnostno so mogoče nadaljevalne naložbe za dodatni krog financiranja. Te odločitve bodo neodvisne od predhodnih investicijskih odločitev in bodo temeljile na delovanju MSP – prejemnika.

Kumulacija pomoči v okviru sheme

(29) Oblasti Združenega kraljestva so izjavile, da bi se vsakemu MSP, prejemniku financiranja s tveganim kapitalom na podlagi sheme, za trajanje naložbe vsaka nadaljnja upravičena regionalna pomoč in pomoč za MSP zmanjšala za 30 % intenzivnosti pomoči, ki bi jo Komisija sicer obravnavala kot združljivo.

Razlogi za začetek postopka

(30) Sporočilo Komisije o državni pomoči in tveganem kapitalu (v nadaljnjem besedilu „sporočilo“) ([6]) priznava vlogo ukrepov za javno financiranje z rizičnim kapitalom, omejenem na obravnavo tržne nepopolnosti, ki jo je mogoče prepoznati.

(31) Sporočilo navaja, da lahko nekateri dejavniki, ki škodljivo vplivajo na dostop MSP do kapitala, kot so bodisi nepopolne ali nesimetrične informacije, bodisi visoki transakcijski stroški, povzročijo tržno nepopolnost, ki bi upravičila državno pomoč.

(32) Nadalje sporočilo navaja, da ni splošnega tveganja za nepopolnost trga kapitala v Skupnosti, vendar obstajajo tržne razlike nekaterih vrst naložb na določenih stopnjah življenja podjetja kot tudi posebne težave v regijah, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč na podlagi člena 87(3)(a) in (c) Pogodbe ES („območja, upravičena do pomoči“).

(33) Nadalje sporočilo pojasnjuje, da Komisija na splošno zahteva zagotovitev dokazil o tržni nepopolnosti pred odobritvijo ukrepov rizičnega kapitala.

(34) Vendar pa bo Komisija pripravljena sprejeti obstoj tržne nepopolnosti brez nadaljnje zagotovitve dokazil v primerih, kjer vsaka tranša financ za neko podjetje iz ukrepov rizičnega kapitala, ki so v celoti ali delno financirani z državno pomočjo, vsebuje največ 500 000 EUR na območjih, neupravičenih do pomoči, 750 000 EUR na območjih, upravičenih do pomoči na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ali 1 milijon EUR na območjih, upravičenih do pomoči na podlagi člena 87(3)(a) Pogodbe.

(35) Iz tega sledi, da v primerih, ko so ti zneski preseženi, Komisija zahteva prikaz tržne nepopolnosti, ki upravičuje predlagan ukrep rizičnega kapitala pred ocenitvijo združljivosti ukrepa v skladu s pozitivnimi in negativnimi merili, naštetimi pod točko VIII.3 sporočila.

(36) Shema Invest Northern Ireland Venture 2003, ki jo predlaga Združeno kraljestvo, predvideva naložbe rizičnega kapitala v obsegu od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR) na naložbeno tranšo za MSP v Severni Irski.

(37) Glede na regionalni zemljevid pomoči 2000–2006 za Združeno kraljestvo, je Severna Irska trenutno opredeljena kot območje, ki izpolnjuje pogoje za pomoč v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES.

(38) V skladu z določbami sporočila bi bila Komisija tako pripravljena sprejeti obstoj tržne nepopolnosti brez nadaljnje zagotovitve dokazil, če bi bilo financiranje tveganega kapitala za MSP v Severni Irski v celoti ali delno financirano z državno pomočjo, omejeno na najvišji znesek 750 000 EUR, kot je predvideno za območja, upravičena do pomoči, v skladu s členom 87(3) (c) ES pod točko VI.5 sporočila.

(39) V priglasitvi je Združeno kraljestvo pojasnilo, da so razen predlagane najvišje velikosti tranše v višini 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR), vsi ostali materialni vidiki predlaganega ukrepa v skladu z že odobrenim skladom tveganega kapitala in posojilnim skladom za mala in srednje velika podjetja.

(40) Zato Komisija meni, da njena odločitev o skladu tveganega kapitala in posojilnem skladu za mala in srednje velika podjetja zajema vse naložbe, predlagane v shemi Invest Northern Ireland Venture 2003, ki znašajo od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 510 000 GBP (750 000 EUR) na eno naložbeno tranšo.

(41) V skladu z določbami sporočila bi se z naložbami rizičnega kapitala, predlaganimi v shemi Invest Northern Ireland Venture 2003, ki znašajo od 510 000 GBP (750 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR) od Združenega kraljestva zahtevala zagotovitev dokazil o tržni nepopolnosti.

([6]) UL C 235, 21.8.2001, str. 3.

(42) Da bi prikazali obstoj tržne nepopolnosti, je Združeno kraljestvo navedlo številne različne posebnosti trga tveganega kapitala v Severni Irski, kot je poudarila študija. ([7]) Glavni navedeni argumenti so bili:

(a) Pri zagotavljanju tveganega kapitala za MSP v Severni Irski obstaja razlika v velikosti poslov od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR);

(b) Čeprav takšna tržna nepopolnost obstaja tudi v drugih regionalnih gospodarstvih, je najbolj izrazita v Severni Irski zaradi naslednjih razlogov:

(a) Trg tveganega kapitala v Severni Irski glede celotnega obsega naložbe, števila poslov, števila skladov in razpoložljivosti usposobljenih upravljavcev skladov zaostaja za preostalim Združenim kraljestvom;

(b) Zaradi velikosti trga Severne Irske, dejstva, da je fizično ločen od preostalega Združenega kraljestva in dolgotrajnih vplivov državljanskih nemirov v Severni Irski ni skladov tveganega kapitala povsem zasebnega sektorja, bodisi takšnih z lokalnim sedežem, bodisi takšnih, ki v severnoirska MSP vlagajo iz Združenega kraljestva;

(c) Poleg tega je težko privabiti izkušene upravljavce skladov v Severno Irsko.

(43) V pismu z dne 26. novembra 2003, je Komisija Združeno kraljestvo obvestila o svojem sklepu, da v zvezi s shemo Invest Northern Ireland Venture 2003 sproži postopek, določen v členu 88(2) Pogodbe ES.

(44) V tem pismu je Komisija podvomila, da argumenti, ki jih je predložilo Združeno kraljestvo v podporo obstoja tržne nepopolnosti, zadostno upravičujejo odobritev naložbenih tranš rizičnega kapitala, ki znatno presegajo najvišje zneske, predvidene v sporočilu za območja, ki izpolnjujejo pogoje za dodelitev pomoči v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES.

(45) Komisija pojasnjuje tudi, da je potrebna bolj temeljita analiza vprašanja. Takšna analiza bi morala vsebovati vse pripombe zainteresiranih strank. Šele po upoštevanju pripomb tretjih strank se lahko Komisija odloči ali ukrep, ki ga je predlagalo Združeno kraljestvo, vpliva na trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

([7]) „Tržna nepopolnost skladov tveganega kapitala za MSP v Severni Irski". Invest NI, oktober 2002.

III. **PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK**

(46) Kot odgovor na objavo svojega sklepa o sprožitvi formalnega postopka v *Uradnem listu Evropske Unije* je Komisija prejela pripombe naslednjih zainteresiranih strank:

— Enterprise Equity (NI) Limited

— Momentum Northern Ireland

— Qubis Limited

— Ulster Farmers' Union

— CBI Northern Ireland

— Institute of Directors Northern Ireland

— Investment Belfast Limited

— Inter Trade Ireland

— BDO Stoy Hayward

— The Ulster Society of Chartered Accountants

— Mednarodni sklad za Irsko.

(47) Vse prejete pripombe so bile pozitivne in so poudarile pomen ukrepa in primernost predlaganih najvišjih naložbenih zneskov.

(48) Argumenti, predloženi s strani zainteresiranih strank, izpostavljajo težave lokalnih družb v Severni Irski pri zbiranju sredstev za zagotavljanje razvoja 1 milijona GBP (1,5 milijona EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR). To je zlasti posledica naslednjih dejavnikov:

(a) Skladi tveganega kapitala v ostalem Združenem kraljestvu povišujejo najnižje naložbene stopnje, kar se odraža tudi v Severni Irski.

(b) Obrobnost Severne Irske negativno vpliva na sklade glede stroškov;

(c) Skladi iz ostalega Združenega kraljestva in Republike Irske se večinoma ne zanimajo za naložbe v posle takšne velikosti in ni lokalnega severnoirskega sklada, ki je sposoben izvajati takšne naložbe;

(d) Splošno napačno negativno dojemanje zaradi državljanskih nemirov v preteklosti, ki nadalje negativno vpliva na odnos vlagateljev pri obravnavi Severne Irske kot morebitne naložbene lokacije.

IV. **PRIPOMBE S STRANI ZDRUŽENEGA KRALJESTVA**

(49) Pripombe Združenega kraljestva na sklep Komisije o sprožitvi formalnega postopka, določenega v členu 88(2) Pogodbe ES, pa tudi pripombe tretjih strank so povzete v naslednjih uvodnih izjavah.

(50) Obstajajo številne splošne gospodarske šibkosti, ki so potrebne obravnave, da bi izboljšali konkurenčni položaj Severne Irske:

(a) Bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca v Severni Irski je manjši od povprečja Združenega kraljestva (77,5 % povprečja Združenega kraljestva). Ta razlika se je v devetdesetih letih le delno zmanjšala (3 odstotne točke od leta 1989);

(b) Celotna gospodarska produktivnost v Severni Irski, merjena v BDP na zaposlenega, je manjša od te v Združenem kraljestvu (89 % povprečja Združenega kraljestva);

(c) Visoka odvisnost od malih podjetij: skupno 85 000 podjetij, od katerih jih 99 % zaposluje manj kot 50 ljudi in 93 % manj kot 10 ljudi;

(d) Proizvodnja ostaja odvisna od „tradicionalnih sektorjev“ nizke dodane vrednosti, sektor poslovnih storitev visoke dodane vrednosti je pol manjši od enakovrednega sektorja v Združenem kraljestvu;

(e) Manjše število podjetij, ki temeljijo na znanju, v primerjavi z drugimi regijami Združenega kraljestva;

(f) Nizke stopnje inovacij in dejavnosti R&R;

(g) Ena izmed najnižjih stopenj ustanavljanja podjetij v vseh regijah Združenega kraljestva;

(h) Pomanjkanje dolžniškega in lastniškega financiranja, ki je na voljo na novo ustanovljenim podjetjem.

(51) Poleg splošne gospodarske šibkosti je trg tveganega kapitala v Severni Irski manj razvit v primerjavi z ostalimi v regijah Združenega kraljestva:

(a) Stopnja naložb tveganega kapitala v Severni Irski je v obdobju od leta 1985 do 2002 predstavljala le 0,7 % vseh naložb tveganega kapitala v Združenem kraljestvu v primerjavi z deležem Severne Irske pri BDP Združenega kraljestva, ki znaša 2,2 %;

(b) Sedanja stopnja dejavnosti tveganega kapitala v Severni Irski bi se morala štiri krat povečati, da bi se ujemala s stopnjami na prebivalca v drugih regijah Združenega kraljestva kot sta Wales in Škotska.

(52) Obstajajo številni splošni dejavniki, povezani s tem pojavom:

(a) Obrobna lokacija: Severna Irska je občutno prikrajšana zaradi svoje zemljepisne lokacije;

(b) Rast avtohtonega poslovanja: Rast lokalnega gospodarstva je bila v zadnjih letih resno omejena zaradi državljanskih nemirov;

(c) Kultura posojil: Do tega je prišlo zaradi potrebe vlade po posredovanju v severnoirskih industrijskih razvojnih dejavnosti na višji stopnji kot drugje v Združenem kraljestvu. Skladno s tem podjetja niso bila pripravljena za preučitev sprejemanja novega kapitala.

(53) Čeprav so bili v zadnjih letih ustanovljeni mnogi skladi, je treba narediti še veliko več, zlasti pri ustvarjanju zadostnega pretoka poslovanja, pa tudi pri razširitvi obsega in količine vlagateljev:

(a) Severna Irska je glede tveganega kapitala slabo zastopana in ima le majhno število skladov z lokalnim sedežem, ki se večinoma osredotočajo na manjše posle;

(b) Samo trije upravljavci skladov tveganega kapitala so redno prisotni v regiji;

(c) Večina razpoložljivih skladov tveganega kapitala ponuja naložbe pod 500 000 GBP (730 000 EUR);

(d) Študije kažejo, da se povprečna velikost financiranja v zgodnji fazi za tehnološka podjetja povečuje, ko trg zori. Pričakuje se, da bodo razlike Severne Irske v lastniškem kapitalu za prvo stopnjo financiranja v naslednjih petih letih obsegale od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR).

(e) Kot priznanje povečanega obsega projektov in predvidenega povečanja povpraševanja je treba v naslednjih petih letih v Severni Irski ustanoviti dva ali več skladov običajne tržne velikosti z okoli 15 milijoni GBP (22 milijoni EUR), eden izmed teh mora biti sklad z državno pomočjo.

(54) Združeno kraljestvo ni imelo nadaljnjih pripomb na odgovore tretjih strank, je pa poudarilo močno podporo, ki so jo te tretje stranke izrazile za ustanovitev predlaganega sklada.

V. **PRESOJA UKREPA**

(55) Komisija je shemo preučila glede na člen 87 Pogodbe ES in zlasti na podlagi sporočila. Izidi te presoje so povzeti v uvodnih izjavah 56 in naslednje spodaj.

1. **Zakonitost**

(56) Organi Združenega kraljestva so s priglasitvijo sheme izpolnili svoje obveznosti iz člena 88(3) Pogodbe ES.

2. **Obstoj državne pomoči**

(57) Združeno kraljestvo potrjuje, da so razen dovoljenega najvišjega zneska financiranja tveganega kapitala na posamezno tranšo vsi ostali materialni vidiki sheme Invest Northern Ireland Venture 2003 v skladu z odločbo Komisije glede Sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja.

(58) Zato presoja Komisije o obstoju državne pomoči v tem primeru sledi oceni iz te odločbe.

(59) V svoji odločbi glede Sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja je Komisija izjavila, da mora presoja prisotnosti državne pomoči v skladu s točko IV.2 sporočila upoštevati možnost, da je mogoče z ukrepom rizičnega kapitala zagotoviti pomoč na različnih stopnjah.

(60) Komisija je sklenila, da Sklad tveganega kapitala in posojilni sklad za mala in srednje velika podjetja vključuje državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES na ravni vlagateljev in na ravni upravičenih MSP. Komisija prav tako meni, da državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES ni prisotna na ravni sklada ali za nezavarovana posojila, dodeljena MSP po prevladujoči referenčni meri plus 4 ali več odstotnih točk ali za zavarovana posojila po prevladujoči referenčni meri.

(61) Ta presoja je še vedno veljavna za presojo prijavljenega ukrepa v tej odločbi.

3. **Dokazila o obstoju tržne nepopolnosti**

(62) V skladu z določbami sporočila bi bila Komisija pripravljena sprejeti obstoj tržne nepopolnosti brez nadaljnje zagotovitve dokazil, če je financiranje rizičnega kapitala v celoti ali delno financirano z državno pomočjo za MSP v območjih, upravičenih do pomoči v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES, omejeno na najvišji znesek 750 000 EUR, kakor je predvideno pod točko VI.5 sporočila.

(63) Ukrep, ki ga predlaga Združeno kraljestvo, predvideva naložbe tveganega kapitala v obsegu od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR) na naložbeno tranšo za MSP v Severni Irski.

(64) Glede na regionalni zemljevid pomoči 2000–2006 za Združeno kraljestvo, je Severna Irska trenutno opredeljena kot območje, ki izpolnjuje pogoje za pomoč v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES. Vendar je glede na regionalni zemljevid pomoči 2000–2006 za Združeno kraljestvo, Severna Irska opredeljena kot „atipična“ regija člena 87(3)(c) z ustrezno regionalno zgornjo mejo pomoči 40 %, ki je ponavadi rezervirana za regije, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč na podlagi člena 87(3)(a).

(65) V skladu z določbami sporočila je Komisija Združeno kraljestvo obvestila, da mora zaradi dejstva, da predlagane naložbe rizičnega kapitala v prijavljeni shemi presegajo prag 750 000 EUR, predviden za območja, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč v skladu s členom 87(3)(c), Združeno kraljestvo zagotoviti dokazila o tržni nepopolnosti.

(66) Da bi prikazali obstoj tržne nepopolnosti za naložbe tveganega kapitala, ki presegajo 750 000 EUR za MSP v Severni Irski, je Združeno kraljestvo predložilo argumente, ki kažejo na to, da so za trg tveganega kapitala v Severni Irski značilne edinstvene posebnosti, zaradi katerih se razlikuje od ostalih regij v Združenem kraljestvu.

(67) Argumenti, ki jih je predložilo Združeno kraljestvo, so bili podprti s študijo, ki poudarja, da obstaja razlika pri zagotavljanju zasebnega tveganega kapitala za MSP v Severni Irski pri velikosti poslov v višini od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milijona GBP (2,2 milijona EUR).

(68) Čeprav se takšna tržna razlika pojavlja tudi v drugih regionalnih gospodarstvih, Združeno kraljestvo meni, da je ta najbolj izrazita v Severni Irski. To je pokazala študija, predložena s strani Združenega kraljestva.

(69) Po podatkih te študije se dejavnost tveganega kapitala v Severni Irski glede števila poslov in vrednosti poslov, znatno razlikuje od drugih regij Združenega kraljestva, kot sta Škotska, severozahodna regija in regija Merseyside. Medtem ko je število poslov za družbe v zgodnji fazi na Škotskem za obdobje od leta 2000 do 2002 predstavljalo 9,9 % vseh poslov v Združenem kraljestvu, v severozahodni regiji in regiji Merseyside pa 8,1 % vseh poslov v Združenem kraljestvu, je delež Severne Irske znašal le 4,4 % vseh poslov v Združenem kraljestvu. Za družbe v fazi širitve so bile zadevne številke 10,2 % vseh poslov v Združenem kraljestvu za Škotsko, 7,9 % vseh poslov v Združenem kraljestvu za severozahodno regijo in regijo Merseyside in le 2,4 % vseh poslov v Združenem kraljestvu za Severno Irsko.

(70) Glede na vrednost poslov v zgodnjih fazah in fazah širitve študija kaže, da je za naložbe zgodnjih faz Škotska predstavljala 8,1 % skupne vrednosti v Združenem kraljestvu za obdobje od leta 2000 do leta 2002, severozahodna regija in regija Merseyside 5,7 % in Severna Irska 2,2 % skupne vrednosti v Združenem kraljestvu. Razlika je še bolj očitna pri primerjavi vrednosti poslov za družbe v fazi širitve. Škotska predstavlja 9,5 % skupne vrednosti v Združenem kraljestvu, severozahodna regija in regija Merseyside 21,2 % in Severna Irska le 0,7 %.

(71) To dejstvo nadalje poudarjajo podatki v študiji, ki primerjajo povprečne velikosti poslov za obdobje od leta 2000 do 2002. Tu je povprečje Združenega kraljestva za naložbe v zgodnjih fazah 1,14 milijona GBP v primerjavi z 0,93 milijona GBP na Škotskem, 0,81 milijona GBP severozahodne regije in regije Merseyside in 0,36 GBP milijona za Severno Irsko. Za MSP v fazi širitve je ta razlika zopet bolj izrazita. Medtem ko je povprečje za Združeno kraljestvo 2,82 milijona GBP, 2,63 milijona GBP za Škotsko, 7,62 milijonov za severozahodno regijo in Merseyside regijo, znaša v Severni Irski le 0,86 milijona GBP.

(72) Te razlike poudarjajo relativno šibkost trga tveganega kapitala v Severni Irski – glede na študijo Severna Irska ponavadi predstavlja le 0,7 % skupnih naložb v Združenem kraljestvu, čeprav predstavlja 2,2 % delež BDP Združenega kraljestva – zlasti za MSP v fazi širitve, kar se lahko pojasni s preučitvijo skladov tveganega kapitala, ki so trenutno dejavni v Severni Irski. Od osmih obstoječih in dejavnih skladov tveganega kapitala le en ponuja financiranje za velikosti poslov od 250 000 GBP do 1,5 milijona GBP, vendar je že zaključil naložbeno obdobje. Vsi ostali skladi ponujajo financiranje zgolj za posle pod 250 000 GBP.

(73) Študija, ki jo je Komisiji predložilo Združeno kraljestvo trdi, da je ta razlika pri zagotavljanju lastniškega financiranju za posle v velikosti med 250 000 GBP in 1,5 milijona GBP jasno povezana s splošnimi socialno-ekonomskimi značilnostmi Severne Irske, kakor je opisano v uvodnih izjavah 50 in naslednjimi zgoraj. Te posebnosti Severne Irske, namreč njena obrobnosti in zapuščina državljanskih nemirov, so okrepile dva vira tržne nepopolnosti – nepopolne ali asimetrične informacije in visoki transakcijski stroški – kakor je opisano v sporočilu.

(74) V svojem sklepu o sprožitvi postopka, določenega v členu 88(2) Pogodbe ES glede predlaganega ukrepa pomoči, Komisija navaja, da je treba glede najvišjih naložbenih zneskov, predlaganih v shemi, ki znatno presegajo najvišje naložbene zneske, predvidenih v sporočilu, upoštevati pripombe zainteresiranih strank, da bi se odločili ali ukrep vpliva na trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

(75) Vse prejete pripombe tretjih strank so bile pozitivne in so poudarile splošni pomen ukrepa, pa tudi primernost predlaganih najvišjih naložbenih zneskov.

(76) Ob upoštevanju informacij, predstavljenih v prvotnem obvestilu, pripomb zainteresiranih tretjih strank pa tudi dodatnih informacij, predloženih s strani Združenega kraljestva po sklepu Komisije o sprožitvi postopka, določenega v členu 88(2) Pogodbe ES, je bilo ugotovljeno, da je Združeno kraljestvo predložilo zadostna dokazila za obstoj tržne nepopolnosti trga tveganega kapitala v Severni Irski.

4. **Združljivost ukrepa**

(77) Združeno kraljestvo potrjuje, da so razen dovoljenega najvišjega zneska financiranja rizičnega kapitala na posamezno tranšo, vsi ostali materialni vidiki prijavljene sheme v skladu z odločbo Komisije glede Sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja.

(78) Ocena združljivosti prijavljene državne pomoči zato sledi presoji iz odločbe glede Sklada tveganega kapitala in posojilnega sklada za mala in srednje velika podjetja. V tem primeru je Komisija v svoji odločbi ugotovila, da so bili izpolnjeni vsi pozitivni elementi izpostavljeni pod točko VIII.3 sporočila. To velja tudi za sklad Invest Northern Ireland Venture 2003.

(79) Naslednji elementi se obravnavajo kot pozitivni elementi:

(a) Omejitev naložb v MSP v začetnih in zgodnjih fazah in/ali v MSP, ki se želijo razširiti ali razvejati.

(b) Poudarek na nepopolnosti trga rizičnega kapitala: Financiranje MSP zlasti v obliki kapitala ali konvertibilnega dolga.

(c) Dobičkonosno naravnana narava naložbenih odločitev: Vlagatelji tržnega gospodarstva bodo zagotovili vsaj 40 % kapitala sklada. Strokovni upravljavci skladov bodo sprejemali odločitve o naložbah in njihovi prejemki bodo neposredno povezani z delovanjem sklada.

(d) Minimizacija stopnje neenakih pogojev med vlagatelji in investicijskimi skladi: Vlagatelji bodo izbrani na razpisu za zbiranje ponudb. Zasebni vlagatelji bodo imeli možnost za vlaganje na podlagi oglaševanja. Nobena oseba ali organizacija ne bo izključena iz vlaganja v sklad. Vlagatelji bodo izbrani z izbiro najmanj preferencialnih potrebnih pogojev, da bi spodbudili vlaganje zasebnega sektorja. Da bi preprečili prekomerno kompenzacijo vlagateljem, se bodo prejemki razdelili med javne in zasebne vlagatelje skladno z zadevno stopnjo naložbe.

(e) Sektorski poudarek: Občutljivi sektorji so izključeni.

(f) Naložba na podlagi poslovnega načrta: Vse naložbe se bodo izvedle na podlagi robustnega poslovnega načrta skupaj z različnimi standardnimi trgovinskimi testi, da bi zagotovili funkcionalnost projekta in pričakovanega tržnega donosa.

(g) Izogibanje kumulacije ukrepov pomoči v enem podjetju: Oblasti Združenega kraljestva so izjavile, da bi se vsakemu MSP, prejemniku financiranja z rizičnim kapitalom na podlagi sheme, za trajanje naložbe vsaka nadaljnja upravičena regionalna pomoč in pomoč za MSP zmanjšala za 30 % intenzivnosti pomoči, ki bi jo Komisija sicer obravnavala kot združljivo.

(80) Zato je ugotovljeno, da prijavljena shema vključuje vse pozitivne vidike, ki jih zahteva sporočilo.

VI. **ZAKLJUČEK**

(81) Zato je ugotovljeno, da shema Invest Northern Ireland Venture 2003 izpolnjuje pogoje, določene v sporočilu. Zato se priglašeni ukrep razglasi za združljivega s skupnim trgom v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES kot pomoč za spodbujanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih področij brez negativnega vpliva na trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo namerava Združeno kraljestvo izvajati s shemo Invest Northern Ireland Venture 2003, je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe.

Skladno s tem se izvajanje pomoči dovoli.

Člen 2

Združeno kraljestvo mora predložiti letno poročilo o izvajanju pomoči.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

V Bruslju, 20. oktobra 2004

Za Komisijo
Mario MONTI
Član Komisije